XAVIER VIDAL. Membre del Centre d'Estudis.

Senyores, senyors:

Com a un dels membres fundadors del Centre d'Estudis de la Ribera i amb aquest clima de cordialitat i convivència que observo a la sala em permeto adreçar-vos unes paraules.

Des que l'Ebre entra a Catalunya fins al Pas de Barrufemes tots nosaltres trepitgem la terra de la Ribera; moltes han estat les persones, cultures i pobles que hi han caminat. Ja des de temps prehistòrics i protohistòrics tenim testimonis del pas de l'home per la Ribera: treballs i publicacions ens ho demostren: cal recordar l'insigne Bosch Gimpera; Salvador Vilaseca, respecte al potent iaciment del Castellet de Banyoles a Tivissa; i Josep Colomines Roca, en referència a les pintures rupestres d'aquella mateixa vila. Cal remarcar també el treball en aquest àmbit, de l'equip d'arqueòlegs dirigits per Margarida Genera, que sobretot al iaciment de l'ermita de Sant Miquel de Vinebre va fer una gran tasca, reconeguda al XVI Congrés Arqueològic Nacional celebrat a Múrcia l'any passat amb forts aplaudiments i amb un gran èxit del qual jo vaig ésser testimoni.

El món de la Història escrita no s'adorm a la nostra comarca: les restes i documentació medievals són prou importants, cal pensar-ho a la vista del majestuós castell de Miravet i de la vida que donà a la comarca el Temple; cal passejar per Ascó per veure el «modus vivendi» morisc i el seu arrelament a les vores del riu, quan parlem de la modernitat de la Història. No es poden oblidar els passos que junts vàrem fer la Palma d'Ebre i Flix, ni la situació geogràficament estratègica al llarg de molts segles d'aquesta darrera vila, diva dels meandres i fidel espectadora de la navegació fluvial. No poden caure en l'oblit les corredisses dels Entença, senyors de Móra, Garcia i Tivissa.

Tots i cadascun dels pobles que formen la Ribera tenen molt a dir i molt a aportar a la important tasca de la cultura comarcal.

Aspectes artesanals i tradicionals com la cordelleria, que no ha caigut en l'oblit gràcies al treball d'en Josep Sànchez i Cervelló, així com la fabricació de cabassos, canyissos, cistells, la famosa terrissa miravetana i altres eines de treball; així com altres aspectes més actuals: química, tèxtil, grans muntatges, etc., són un marc idoni perquè tots els ordres de l'activitat humana hi tinguin cabuda.

Un grup de persones amb inquietuds culturals, i de diversos àmbits professionals ens hem reunit itinerantment a tots els pobles per tal de donar cos a les nostres aspiracions culturals i amb l'ajut d'organismes oficials hem aconseguit crear el Centre d'Estudis de la Ribera que avui, amb motiu d'atorgar-se el Ir premi d'assaig «Artur Bladé i Desumvila», donem a conèixer a tots vostès.

El Centre no ha dubtat en cap moment a reconèixer la persona i l'obra d'en Artur Bladé i Desumvila, que ha fet tot i més per la nostra comarca, a l'hora de donar un nom, el millor nom, al premi.

¿Què ens anima a dur a terme aquesta tasca?

Em permetran que els conti una anècdota de caire personal: en una ciutat, on el Francolí es torna imperial, una vegada, un grup d'estudiants xerràvem dels normals afers acadèmics, i després d'una estona, s'establí una petita discussió per tal d'endevinar d'on venia i d'on era aquella forma de parlar que jo tenia; es constituïren dos bàndols, els uns deien que jo provenia de Tortosa i els altres afirmaven a crit pelat, que allò era de Lleida. Quan vaig dir que era de Flix, de la Ribera d'Ebre, la pregunta fou automàtica: on cau això?

El fet de donar a conèixer aquesta comarca tan injustament oblidada i tan digna, i que en canvi, per la seva Història, pel seu paisatge, pels seus costums ... és tan bella, fer-la més coneguda i estimada és ben important.

Vull agrair, en nom del Centre, als membres del jurat la seva participació en la difícil tasca de dilucidar el guanyador del premi. Així i en primer lloc a la senyora Dolors Cabré, filla d'aquesta comarca, i coneguda professora d'ensenyament mitjà a la ciutat de Tarragona. Al senyor Josep Termes,, un dels historiadors més prestigiosos del nostre país, professor de la Universitat de Barcelona. Al senyor Pere Anguera, historiador i vice-president del Centre de Lectura de Reus. A la senyora Magda Clua, regidora de Cultura de l'ajuntament de Flix i secretària del jurat. I al President del jurat, senyor Josep-Lluís Carod Rovira, President d'Òmnium Cultural del Tarragonès, Cap dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Tarragona.

He d'agrair també a les importants persones de la vida cultural catalana, la seva presència: donant suport a la nostra tasca i deixant feines prou importants han acceptat la nostra invitació per tal d'acompanyarnos en aquest acte que fan lluir; seran ells els que el clouran amb les seves paraules.

Voldria finalitzar dient que el Centre d'Estudis vol ésser una aportació a la bàsica tasca que és fer dia a dia una cultura catalana ben forta i arrelada.

Moltes gràcies i bon profit.